

helfed Ost for Mejerierne? Vi have omtrent 1,500 Mejerier her i Landet, og 300 — 400 af dem, tror jeg, producerer gennemsnitlig hvert 100,000 Pd. Ost. Regne vi en Avance af 3 Øre paa denne Ost, bliver det for hvert af disse Mejerier, der producere denne Ost, gennemsnitlig 3,000 Kr. Naa, disse Mejerier vælte jo ikke, fordi de ikke kunne producere Sødmælksost mere, paa ingen mulig Maade, men de give et daarligere Udbytte, end de have gjort tidligere, og det tror jeg ikke, de Herrer ville synes om. Og da denne Told nu ikke skader noget som helst Menneske — thi den billige Ost faa vi ikke billigere, selv om vi tage Tolden bort, for der virker Beskyttelsen ikke paa Grund af den indbyrdes Konkurrence —, saa er det mit Raad, at vi beholde denne Told. Men det maa de Herrer jo om; hvis de ville af med den, kunne vi andre jo sagtens tage den bort.

Med Hensyn til Kursen vilde jeg ogsaa gerne sige et Par Ord; den havde de Herrer jo stærkt fat paa gennem den Omtale af Sukkertolden, som det ærede Medlem for Maribo (Chr. Reventlow) fremkom med, og de Herrer mente, at den var ikke gaaet ned med mere end $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ pCt. eller saadan noget lignende. Det er fejlagtigt. De store Spring i Kursen, som man sommetider ser under Kriser, have kun Krisen til Grundlag. En Toldlov springer ikke lige pludselig op som en Trolde af en Æske; den diskuteres længe i Forvejen. Og hvis de Herrer ville se, hvorledes Kursen er gaaet ned i de to Papirer, der her navnlig kunne komme i Betragtning, nemlig Sukkerpapirer og Papirfabrikkernes Aktier, ville de se, at det i de sidste Par Maaneder drejer sig om en Nedgang, naar man regner Renten med, af saadan noget som 14 pCt. paa Papiraktier og 8—10 pCt. paa Sukkeraktier.

Men, sige de Herrer, de staa jo dog over pari, og det viser altsaa, at der slet ikke har været Panik paa Grund af den Toldlov, at der slet ingen Frygt har været paa Børsen for Udbyttet af disse Papirer. Ja, det er rigtigt, at de staa over pari, men de Herrer tage fejl af, hvad der bestemmer et Papirs Stilling. Udbyttet er kun et af de Momenter, der bestemme en Mængde Papirers Stilling. Der er andre Momenter, som i meget høj Grad ere medbestemmende, f. Eks. hvilken Reservefond der er opsparet, og Sukkerfabrikkernes meget store Reservefond har en overordentlig stor Indflydelse paa den Stilling

over pari, som endnu er bibeholdt. Jeg kan f. Eks. nævne en saadan Industri som Crome & Goldschmidts i Horsens. De gave slet intet Udbytte forrige Aar, fordi de havde haft en stor Strejke paa, jeg tror, 5 Maaneder. Og der se de Herrer, at naar jeg har advaret imod at gaa alt for stærkt løs paa Kapitalen, naar jeg har henvist til, at det, vi her tale om, er ikke et Fabrikantspørgsmaal alene, men at det er i endnu langt større Betydning et Arbejderspørgsmaal, og at Arbejderne skulle vogte sig for at tage bort fra sig selv det Spatium i Fortjenesten, paa hvilket de muligvis kunne inkassere Gevinsten, saa staa vi netop her ved et Eksempel, der viser Berettigelsen af denne Advarsel. Crome & Goldschmidts Fabrikker gave slet intet Udbytte; der var sandt at sige kun 250 Kr. i Kassen, den Gang Aaret var forbi, paa en Omsætning af mange Millioner, fordi de havde haft en Strejke paa 5 Maaneder (*Wilmann*: Paa et halvt Aar). Muligvis et halvt Aar, 5, 6, 7 Maaneder, det er jo ganske ligegyldigt. Men disse Aktier gik ikke noget væsentligt ned derefter, og det gjorde de ikke, fordi Crome & Goldschmidts Fabrikker staa og falde ikke med en saadan enkelt Kalamitet som et halvt Aars Strejke. Der ligger saa store og velfunderede Værdier i et saadant Selskab, at de have den største Betydning for Vurderingen af Selskabet. En Ting er et Selskab som Fabrik, en anden Ting er et Selskab som ren Handelsvare. Skal man bedømme, hvad Selskabet er værd i dette Øjeblik, er det ikke alene Udbyttet, som det i Øjeblikket staa, det afhænger af, men en stor Mængde andre Ting, blandt andet de store Kapitaler, det eventuelt har liggende i sin Reservefond. Man kan altsaa ikke slutte umiddelbart fra Kursen til Virkningen af Toldlovens Forelæggelse. For øvrigt har, som nævnt, denne Virkning ogsaa paa disse to Papirer givet sig Udtryk netop i Kurserne, idet disse, naar man ser ud over de sidste Par Maaneder — og det er dem, det kommer an paa — ere gaaede adskillige Procent ned.

Ja, dette Afsnit kan jeg saa slutte med en Tak, først og fremmest til den højtærede Finansminister og dernæst til de mange Medlemmer, som have erkendt, at jeg havde søgt at forsvare det, jeg mener maa forsvares, ud fra rent saglige Synspunkter. For den Anerkendelse, de have ydet mig derfor, ved jeg dem Tak.

Jeg gaar saa over til de ærede Medlemmer, som ikke syntes at have anerkendt dette, idet de have rettet nogle ret